



DIS Cognitieve Trainingsmodules

Gedurende 2011 heeft het DiagnoseIS team, op basis van uitgebreide, onafhankelijke adviezen van Christophe Lafosse, gewerkt aan een goed doordacht systeem van Cognitieve Trainingsmodules, dat als uitbreiding op het diagnostisch systeem DiagnoseIS beschikbaar zal zijn vanaf 1 januari 2012. Vervolgens zal er per kwartaal een nieuwe set van goed doordachte trainingsmodules verschijnen.

Basisprincipes

De wijze waarop cognitieve training wordt aangepakt is belangrijker dan de specifieke technieken of taken die worden gebruikt (Lafosse en Verhaert, 2000). Cognitieve training is daardoor eerder een doordachte werkwijze dan een catalogus of lijst van taakrecepten.

De basisprincipes waarop de DIS Cognitieve Trainingsmodules zijn gebaseerd kunnen als volgt worden weergegeven.

- Dankzij de functionele plasticiteit van het centraal zenuwstelsel is er de mogelijkheid om herstel te faciliteren via een systematische training van vaardigheden die de patiënt nodig heeft om in het dagelijks leven adequaat te functioneren.
- Complexe cognitieve vaardigheden vereisen een intacte werking van een geheel van complexe cerebrale circuits die een integratie van verscheidene sensorische modaliteiten omvatten.
- Cognitieve training moet gezien worden als een interventie waarbij de patiënt leert hoe hij een bepaalde taak moet oplossen.
- Consistente en directe feedback betreffende de performantie van de patiënt is nodig.
- Bij elke cognitieve vaardigheid zijn verscheidene cerebrale circuits in werking. Elk van deze circuits bestaat uit connecties tussen verschillende gebieden in de hersenen, elk met hun eigen specialisatie. Dit heeft twee aspecten:
 - a) Ten eerste worden verscheidene aspecten van een bijvoorbeeld te verwerken visueel beeld (bv. beweging of kleur) respectievelijk in verschillende cerebrale gebieden geanalyseerd.
 - b) Ten tweede is er duidelijk bewijsmateriaal verzameld over het feit dat deze verwerking ook sterk taakafhankelijk is: d.w.z. voor eenzelfde aspect (bv. richting van de beweging of oriëntatie) zal de verwerking van de stimulus in verschillende cerebrale gebieden gebeuren en dit naargelang van de vereisten gesteld door de aard van de taak. Zo kunnen bij eenzelfde taak verschillende cerebrale circuits geactiveerd worden op basis van hetgeen men respectievelijk bij die taak moet doen. Dit betekent ook dat men aan de hand van een bepaalde basistaak verschillende cognitieve vaardigheden kan aanspreken naargelang de vereisten gesteld door de aard van de taak.

Op basis hiervan worden dan ook in deze cognitieve trainingsmodules een aantal taken concreet uitgewerkt aan de hand van manipulaties en modificaties op een basistaak waardoor verschillende cognitieve vaardigheden worden aangesproken en kunnen worden getraind. Zo worden onder andere visuospatiale, visuomotorische, perceptuele, semantische, probleemoplossende, amnestische (inclusief werkgeheugen) cognitieve componenten aangesproken.

De systematische taakafhankelijke uitwerking van de oefeningen aan de hand van manipulaties en modificaties op een basistaak, met een oplopende moeilijkheidsgraad, vormen het raamwerk van een goed opgebouwde cognitieve training.

Lafosse, C. en Verhaert, G. (2000). Werkboek neuropsychologische vaardigheidstraining. Leuven: Acco.